Leo féin chuirid clann Íotha

[Text below from RIA 5 (23/D/4), p. 197; published with translation in: J. O'Donovan, *Miscellany of the Celtic Society* (1849), 352-368]

Fear Feasa Ón Cháinti cecinit

[Deibhidhe, Dán Díreach]

1 Leo féin (clann) cuirid clann Íotha
fada a-tá rún roidhíotha
iona ccroidhibh ceann a cceann
fa cheann oirir na hEireann.

2 Ní le sliocht Éimhir na Ír
chuirthear leó re linn eisídh
cuaine ríogh is trom ttionóil
na le síol oll Eiriomhóin.

3 Ní bhfuil d'adhbhar acu sin
fa chosg sídh fa chor ccoguidh
acht d'agra ceirt clann Lughaidh
le barr neirt a-nallamhuin.

4 A-tá an chóir ag cloinn Íotha
iomdha adhbhar eisíotha
fa chrích ccuanabuidh cCobhthuidh
fuaradar ó allmarchuibh.

5 Mór ccomha nár chomha bheag
mór n-eacht ccuradh do chailsead
fán ttír mbáin ngealtolcuidh ngloin
ag eachtronnchuibh chláir Criomhthoin.

6 Mor magh sgoitheamhrach sgiamhdha
mor ttreabh aluinn fhírníamhdha
o shliocht Íotha a ccathaibh cniocht
gurbh fachuin fhiocha [a] n-éisdeacht.

7 Gan eirge a ccombáidh choguidh [198]
d'éis gach uilc dá bhfuaradar
dream rod na ccnoifiodhbhudh ccruinn
roiiongnadh fad a bhfuluing.

8 Dóchaide buaidh do bhreith dóibh
ní barr ainmhian ní héagcóir
tug don droing ghéir[r]eannaigh ghloin
boing fa ceimeannuibh coguidh.

9 A nguais féin faitcheas a bhfonn

tug dóibh gidh fada a bhfulang
gan labhairt síotha re seal
adhuint fiocha na bhféinneadh.

10 Maith fuaradar fuil Íotha
cor trod adhnadh eisíotha
fa chomhthuidh iatha na nArt
fiacha orrthuibh a fhortacht.

11 Sliocht Íotha fhuilngheas dochar
dóibh is córa cathughadh
fan ttír cuirr saoirealaigh seing
do Ghaoidhealuibh fhuinn Fhéilim.

12 Ní fhuil díbh-sein día do cheart
neach dán hoircisi an oighreacht
saoradh a beann coimhdhe a cruidh
iona an t-oighre is fearr orrthuibh.

13 Mac Í Eidirsgeoil ucht seang
do is córa d’fearuibh Eireann
cathughadh ’ma ceann a ccath
an eang chathumhal chogthach.

14 Conchubhur croidhe leomhuin [199]
ós do as córa caitheochuidh
fán ccrích n-úir dteadhmannuigh tte
re seanGhallaibh brúich Boinne.

15 Eagal dóibh dia do phudhar
a cineadh is Conchubhar
da ndiothughadh ní dál tim
fa chlár bhfiochumhal bhFéilim.

16 Coiseonaidh clanna Lúghaidh
ar chathuibh ar chonghaluibh
Corca Laoighe na learg nglan
céard is daoire do dhéanamh.

17 Ní córa dóibh dia do chion
troid um Chorcuidh no um Caisiol
iona cor deabhtha budh-dheacht
fa mhagh tTeaftha is fán ttuaisceart.

18 Nó um Nás Laighean na learg tte
no um Áth Clíath na ccúan síthe
nó um thuathuibh Baoi leath ar leath
nó um Chruachain Aoi no um Oileach.

19 Dá ndearnthaoi ceart ronna riu

sliocht Íotha doirteas donnchru
dóibh do-seich féarmhagh na bhfionn
do bhreith earlamh na hÉirionn.

20 As amhluidh fuaradar so
clann Lughaidh mhóir mhic Íotha
ceart ar roBhoinn mbrataigh mBreagh
d’onóir tar mhacuibh Míleadh.

21 Do bharr a dhúnaidh bu-dhéin [200]
do-chí Ioth an airm rinnghéir
tar an romhuir soiléir sáimh
samhuil oiléin on Easpáin.

22 Íoth mac Bile mhic Breoghain
glúaisidh sé a sín ainfeanaig [leg. -ainbhtheonaigh?]
cuire síthe d’fhiannuibh uilc
d’iarruidh na críche ad-chonnairc.

23 Nir bhean locadh as a luing
go rainic gan ro mearfuill
a soighidh gér tocrádh teann
go portsál oirir Éireann.

24 Gluaistear leis ar tteacht a ttír
dírim laoch nar lucht fairbrígh
fa teann coinne a cceann troda
a cceann cloinne Cearmuda.

25 Fa roinn Éireann an fheóir bhuidh [leg. bhuig]
do bhi ’gun chloinn-son Cearmuid
fíoch ’na bhfocluibh leath ar leath
ag rochtuin d’Íoth go hOileach.

26 Measdar leo ar sgaoileadh a sgél
gur ghuais dóibh é don oilen
misdi a cclann críoch a ccogar(r)
ar Íoth ann do fealladar.

27 Failtighid na righ reimhe
nochtuid fáth a n-oirbhire
nír cheilligh crích a ronna
gur reigidh Íoth eatorra.

28 Ceileabhruis dóibh ’na dhiaigh sin [201]
beiris iomchomharc uathuibh
a-tuaidhean ga teó pudhair
do smuaineadh leó a lean[a]mhuin.

29 Ar muigh Iotha an fhachain bhuig

marbhthur é le cloinn cCearm(h)uid
gér chaithréimeach sa ghleó a ghuin
dob aithmhéileach leó a leanmhuin.

30 Beirid muinntear mhic Bile
ar éigin ón ainbhfine
teidhm as ar eirigh olc cáich
corp an feinnidh don Easbáin.

31 Gluaisios Lúghaidh na lann sean
is a bhraithri mic Mhíleadh
iona ccaoir sluaigh sheanta [sheing?]
do bhuain a earca d’Eirinn.

32 Ar tteacht a ttír ga teó broid
iar marbhudh cloinne Cearmuid
nír fíorlagudh fioch na bhfear
gur dhioghladar Íoth d’oigheadh.

33 ’Na éiric (do an fonn) sin do an fonn
aca o Thuathaibh Dé Danann
gé tá sliocht Iotha an gheig [leg. ghéag] gheal
ar thriocha céad do chóigeadh.

34 Mar sin as íad dob fearr ceart
no go ttangas re ttreiseacht
fá ghort bhfionnacrach na bhFionn
le holc iomarcach Eirionn.

35 Éiric Íotha ar iath seinÍr [202]
na maitheadh mac Eibhilín
o gach fhior nírbh foláir dheit
do cion d’fagháil don éiric.

36 Má tá nach leanfuidhe libh
an éiric-si ar fhuil Mhileadh
más díol duit san tí torchair
na leig í le hallmorchuibh.

37 A ua Iotha mheic Bile
mar éiric ón ainbhfine
togaibhthear doit ceann a cceann
a ccuid d’fódfhoithribh Éireann.

38 Iomdha éiric nách í sin
agad a oighre Finghin
gan séana ar gharbhamhsuibh Gall
méala an t-amhgar-sa[i]n d’fhulang.

39 Mór bhfuil do léigsiod fa lár

mór ccuradh far chóir tochrádh
do ortadar sonn re seal
fá fhonn ngortabuidh nGaoidheal.

40 Doirt-si fuil is na foluibh
a láibh catha a Chonchubhuir
na gabh earca ar a son soin
acht gon eachta ’na n-aghuidh.

41 Smuain ar ainbhreathuibh fiann nGall
tuig mar bhíos cealg na ccumann
rún fuilngeach ní déanta dhe
cuimhnigh a n-eachta aidhbhle.   Leo féin

42 Dá ngnathuigeam a guidhe [203]
an Óg do bhí a mbochtuine
a hoighre da n-éara mhe
do-gheana oirne uaisle.   Leo féin

43 Meinn ríoghnuidhe gan rún truím
Eibhilín ingean Domhnuill
ní fhaghthar neach diomdhach dhi
da mbeith ag ionnlach uirri.

44 Lucht imdheargtha aigtheadh mban
um na haisgeadhuibh iarrthar
bláth toghtha na craobh ccinίl
budh saor orrtha Aibhilín.

45 Slat do coillibh crú Suibhne
dés d’úir mhuighe Modhuirne
plannda toruidh gan claon cceirt
craobh thoruidh an tuaisgceirt.

46 Lór do togha druim ar dhruím
a cosg foghla a fuath leathtruím
dreach réidh ón froistighe fiodh
a meinn fhoisdini a haigniodh.   Leo féin cuirid clann Íotha